

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาของการศึกษา

กฎหมายไทยยังไม่มีข้อความชัดเจนเกี่ยวกับมาตรฐานของการใช้ความระมัดระวังของกรรมการในการตัดสินใจทางธุรกิจ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดให้กรรมการในบริษัทจำกัดจะต้องใช้ความเอื้อเพื่อสอดส่องอย่าง “บุคคลค้าขายผู้ประกอบด้วยความระมัดระวัง”¹ เท่านั้น และในส่วนที่เกี่ยวกับบริษัทมหาชน พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535² วางหลักไว้ในทำนองเดียวกัน โดยกำหนดว่า ในการดำเนินกิจการของบริษัท กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัท³ แต่พ.ร.บ. บริษัทมหาชนฯ มิได้กำหนดชัดเจนว่า มาตรฐานหรือระดับในการดำเนินกิจการของบริษัทดังกล่าว ควรพิจารณาอย่างไร ด้วยองค์ประกอบและปัจจัยอะไรบ้าง เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการบังคับใช้กฎหมายต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ที่ผ่านมา ในการวินิจฉัยการใช้ความระมัดระวังของกรรมการซึ่งใช้มาตรฐานของ “บุคคลค้าขายผู้ประกอบด้วยความระมัดระวัง” เท่าที่ปรากฏศาลไทยใช้ “มาตรฐานทางภาวะวิสัย (Objective Test)”⁴ อันเป็นการพิจารณาว่า บุคคลทั่วไปหรือวิญญูชนที่มีความเชี่ยวชาญในการทำการค่านั้นควรใช้ความระมัดระวังเพียงใด โดยคำนึงถึงวิสัยและพฤติการณ์ประกอบ⁵ ดังนั้น

¹ป.พ.พ. มาตรา 1168

²แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 และพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551

³พ.ร.บ. บริษัทมหาชน มาตรา 85 วรรคแรก

⁴ดู บทที่ 4 ข้อ 4.1 ของวิทยานิพนธ์นี้ซึ่งวิเคราะห์เกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์ทางภาวะวิสัยในการพิจารณาระดับความระมัดระวังของกรรมการบริษัท.

⁵ดู คำพิพากษาฎีกาที่ 1141/2502 โจทก์มีฐานะเป็นผู้ให้เช่าที่ดินและตึกที่บริษัทจำเลยเช่า และเป็นประธานกรรมการบริษัทจำเลย โจทก์ได้ทำสัญญาจะขายที่ดินและตึกให้แก่ผู้ซื้อ โดยมีเงื่อนไขเป็นสาระสำคัญว่า โจทก์รับรองว่าบริษัทจำเลยจะออกจากตึกและให้ผู้ซื้อ

แม้การตัดสินใจของกรรมการที่ก่อให้เกิดความเสียหาย จะมีได้เกิดขึ้นขึ้นโดยเจตนาทุจริต หรือมุ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ถือหุ้นและบริษัท แต่การตัดสินใจดังกล่าวอาจมิใช่การตัดสินใจของบุคคลค้าขายผู้ประกอบด้วยความระมัดระวังในระดับบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในการทำการค้า “ซึ่งอยู่ในภาวะเช่นนั้นจักต้องมี” “ตามวิสัยและพฤติการณ์” ตามที่ศาลสมมติขึ้นกรรมการก็อาจจะยังต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อผู้ถือหุ้นและบริษัท

ในการประกอบธุรกิจ กรรมการอาจต้องเผชิญกับการตัดสินใจต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการ และการกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่บริษัท ซึ่งอาจมีหลายวิถีทางให้กรรมการเลือกตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง การตัดสินใจดังกล่าวกรรมการก็ต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายด้านเช่น ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยในการบริหารผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นแต่ละฝ่าย ปัจจัยเกี่ยวกับลูกค้าและลูกค้าของบริษัท อันอาจทำให้การตัดสินใจของกรรมการมิใช่วิธีที่สมควรทำมากที่สุด แต่เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพและให้ผลประโยชน์แก่ทุกฝ่ายอย่างสมดุที่สุด การตัดสินใจดังกล่าวของกรรมการอาจส่งผลในทางลบต่อบริษัทและผู้ถือหุ้นได้ ดังนั้น ถ้ากรรมการได้ตัดสินใจบนพื้นฐานของความเอาใจใส่ ซื่อสัตย์สุจริต และเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทแล้ว แต่ผลของการตัดสินใจดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายแก่บริษัท กรรมการก็ไม่ควรจะต้องรับผิดชอบจากการตัดสินใจที่ผิดพลาดดังกล่าว เนื่องจากกรรมการ มิได้มีหน้าที่ประกันความสำเร็จของบริษัท ในประเทศสหรัฐอเมริกาจึงเกิดหลักกฎหมายเกี่ยวกับการตัดสินใจทางธุรกิจ (Business Judgment Rule - BJR) ขึ้น หลักนี้คุ้มครองกรรมการจากความรับผิดในการตัดสินใจทางธุรกิจที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บริษัทและผู้ถือหุ้น ถ้ากรรมการได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามองค์ประกอบที่ BJR วางไว้ กล่าวคือ การตัดสินใจเกิดขึ้นโดยกรรมการไม่มีส่วนได้เสีย

ครอบครองที่ดินและตึกภายใน 3 เดือนนับแต่วันทำสัญญา ถ้าโจทก์ไม่สามารถปฏิบัติได้ก็จะยอมให้ผู้ซื้อปรับ แต่โจทก์ได้แจ้งให้บริษัทจำเลยออกจากที่ดินและตึกก่อนครบกำหนด 3 เดือนเพียง 1 วัน การกระทำของโจทก์ในฐานะประธานกรรมการของบริษัทจำเลยเป็นการจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง “ผิดวิสัยของบุคคลผู้ค้าขายผู้ประกอบการด้วยความระมัดระวังจะพึงปฏิบัติ” ทำให้บริษัทและผู้ถือหุ้นทั้งหลายต้องเสียหาย และคำพิพากษาฎีกาที่ 2191/2541 ซึ่งศาลฎีกามีคำพิพากษาให้จำเลยซึ่งเป็นกรรมการของบริษัทต้องรับผิด เมื่อ “ตามพฤติการณ์ควรจะรู้” หรือ “โดยสามัญสำนึกของวิญญูชนผู้ประกอบการค้าเช่นนั้นควรจะพึงรู้ได้” แต่กลับปล่อยให้มีการณ์ให้สินเชื่อโดยหลักประกันไม่คุ้ม หรือเมื่อหนี้ถูกจัดเป็นหนี้เสียก็มีได้เร่งรัดติดตามหนี้ และมีได้มีการแก้ไขข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน.

เกี่ยวข้อง กระทำการด้วยความสุจริต ระวัง และสมเหตุสมผล ศาลก็จะไม่ก้าวล่วงเข้าไป ทบทวนการตัดสินใจของกรรมการดังกล่าว⁶

อาจกล่าวได้ว่าประเทศไทยยอมรับกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการตัดสินใจทางธุรกิจ (BJR) อย่างแข็งขันเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2551 เมื่อมีการตราพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 ใน มาตรา 89/8 ซึ่งบัญญัติว่า

“ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบและความระมัดระวังกรรมการและผู้บริหาร ต้องกระทำเยี่ยงวิญญูชนผู้ประกอบธุรกิจเช่นนั้นจะพึงกระทำภายใต้สถานการณ์อย่างเดียวกัน

การใดที่กรรมการหรือผู้บริหารพิสูจน์ได้ว่า ณ เวลาที่พิจารณาเรื่องดังกล่าว การตัดสินใจของตนมีลักษณะครบถ้วนดังต่อไปนี้ ให้ถือว่ากรรมการหรือผู้บริหารนั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบและความระมัดระวังตามวรรคหนึ่งแล้ว

(1) การตัดสินใจได้กระทำไปด้วยความเชื่อโดยสุจริตว่าเพียงพอ และสมเหตุสมผล ว่าเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ

(2) การตัดสินใจได้กระทำบนพื้นฐานข้อมูลที่เชื่อโดยสุจริตว่าเพียงพอ และ

(3) การตัดสินใจได้กระทำไปโดยตนไม่มีส่วนได้เสีย ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่ตัดสินใจนั้น”⁷

ดูเหมือนว่ากฎเกณฑ์ที่มีในมาตรา 89/8 ข้างต้นไม่เพียงพอสำหรับธุรกิจการเงินที่มีความสำคัญอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงออกแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการในสถาบันการเงิน ดังเห็นได้จากประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 15/2552 เรื่อง อำนาจหน้าที่ของกรรมการของสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความสำคัญสูงสุด⁸ ที่กำหนดว่า

“5.3 การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการของสถาบันการเงิน

⁶Dennis J. Block, Nancy E. Barton, Stephen A. Radin, The Business Judgment Rule, Fiduciary Duties of Corporate Directors, Third Edition, (USA: Prentice Hall Law & Business, 1989), p. 12 ดู บทที่ 3 ข้อ 3.2.1 ประกอบ.

ตามที่กล่าวต่อไปในวิทยานิพนธ์นี้ BJR ในสหรัฐอเมริกาตั้งข้อสันนิษฐานว่า ในการตัดสินใจทางธุรกิจ กรรมการได้ทำตามกฎเกณฑ์ที่ BJR วางไว้.

⁷ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 42 ก วันที่ 4 มีนาคม 2551, น. 16.

⁸ประกาศนี้ออกตาม พ.ร.บ. ธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 มาตรา 84 ประกอบ มาตรา 7.

ในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ทั้ง 4 ประการข้างต้น คณะกรรมการจะต้องมีความสุจริตและกระทำการด้วยความระมัดระวัง ภายใต้กรอบและแนวทางของหลักการตัดสินใจทางธุรกิจ (Business Judgment Rule) ดังนี้

5.3.1 กรรมการของสถาบันการเงินจะต้องไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัว (no conflict of interest and no self-dealing) หรือไม่มีส่วนได้เสีย ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ในเรื่องที่ต้องตัดสินใจหรือลงมติ ถ้ามีผลประโยชน์เกี่ยวข้องจะมีเหตุให้ถือเป็นเบื้องต้นว่าเป็นการกระทำที่ขาดความสุจริต เว้นแต่มีข้ออธิบายที่สมเหตุสมผลได้

5.3.2 ต้องเป็นการตัดสินใจหรือลงมติบนพื้นฐานข้อมูลที่เพียงพอ (informed decision) คณะกรรมการพึงมีข้อมูลที่เพียงพอ เพื่อประกอบการตัดสินใจที่สมเหตุสมผลทางธุรกิจในระดับที่ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการเงินและการธนาคารพึงมี ก่อนการตัดสินใจหรือลงมตินั้น

5.3.3 การตัดสินใจหรือลงมติต้องสมเหตุสมผล (rational decision) ในการตัดสินใจหรือลงมติ คณะกรรมการต้องมีเหตุผลสนับสนุนในระดับที่ผู้มีวิชาชีพด้านการเงินและการธนาคารพึงมี ในการตัดสินใจหรือลงมติแต่ละเรื่องอาจมีทางเลือกหลายทาง (range of decision) ที่ถือว่าสมเหตุสมผลได้ อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจหรือการลงมติที่ออกนอกขอบเขตของผู้ประกอบวิชาชีพด้านการเงินและการธนาคารโดยสิ้นเชิง ย่อมถือไม่ได้ว่าเป็นการตัดสินใจหรือลงมติที่สมเหตุสมผลตามข้อนี้⁹

การออกประกาศนี้ น่าจะส่งผลให้กรรมการในสถาบันการเงินมีความเสี่ยงในอันที่จะต้องรับผิดชอบต่อสถาบันการเงิน และผู้ถือหุ้นจากการตัดสินใจทางธุรกิจมากขึ้น ดังนั้น กรรมการในสถาบันการเงินควรทราบถึงมาตรฐานการใช้ความระมัดระวังที่ตนเองต้องปฏิบัติตามเพื่อมิให้ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจทางธุรกิจของตน

BJR ตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ และ ตามประกาศ ธปท.ข้างต้นอาจมีความแตกต่างกัน อันจึงนำไปสู่คำถามที่ว่า

1. มาตรฐานที่ใช้กับกรรมการในสถาบันการเงินสูงกว่ามาตรฐานที่ใช้กับกรรมการของบริษัทจดทะเบียนโดยทั่วไปหรือไม่ และ
2. BJR ตามที่กำหนดใน พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ และที่มีอยู่ในประกาศ ธปท. มีความเหมาะสมและเพียงพอแล้วหรือไม่

⁹ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 126 ตอนพิเศษ 103 ง วันที่ 22 กรกฎาคม 2552, น. 77-78.

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากมุมมองของผู้ถือหุ้นแล้ว ยังมีประเด็นที่พึงวิเคราะห์ว่า BJR ที่มีอยู่ใน พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ และ ประกาศ ธปท. คุ้มครองกรรมการมากเกินไปหรือไม่ เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของสถาบันการเงินต่อระบบเศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศ อันอาจจะส่งผลให้กรรมการของสถาบันการเงินใช้ความระมัดระวังน้อยกว่าที่ควรจะเป็นในการตัดสินใจใดๆ ในทางธุรกิจ และส่งผลเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมได้

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับ BJR ตามกฎหมายไทย และศึกษาแนวความคิด BJR ของต่างประเทศที่ควรนำมาปรับใช้กับกรรมการในสถาบันการเงิน โดยมุ่งวิเคราะห์ว่า มาตรฐานการใช้ความระมัดระวังของกรรมการในการตัดสินใจทางธุรกิจอย่างไรที่ควรนำมาปรับใช้กับกรรมการในสถาบันการเงินของประเทศไทย

3. สมมติฐานของการศึกษา

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนตั้งสมมติฐานเบื้องต้นว่า เนื่องจากสถาบันการเงินเป็นองค์กรที่มีความสำคัญอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ กรรมการในสถาบันการเงินควรมีมาตรฐานในการใช้ความระมัดระวังในการตัดสินใจทางธุรกิจที่สูงกว่ากรรมการในบริษัททั่วไป และมาตรฐานในการใช้ความระมัดระวังในการตัดสินใจทางธุรกิจของกรรมการในสถาบันการเงินของประเทศไทยยังไม่มีชัดเจนเท่าที่ควร

4. วิธีการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาแบบวิจัยเอกสาร ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประกาศ และคำพิพากษาที่เกี่ยวข้องกับการหลักการตัดสินใจทางธุรกิจ รวมถึงตลอดถึง หนังสือ คำอธิบาย และบทความ เอกสารเหล่านี้มีทั้งที่ปรากฏในรูปเล่มและข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์¹⁰

¹⁰ หนังสือ ตำรา และบทความหลายเล่ม/บทที่อ้างในนี้ค่อนข้างเก่า เนื่องจากเป็นการศึกษาเกี่ยวกับวิวัฒนาการและรากฐานความคิดของ BJR.

คำพิพากษาของศาลสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลียที่อ้างอิงในวิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนได้มาจาก www.westlaw.com และ www.austlii.edu.au อย่างไรก็ตาม มีคำพิพากษาของศาลออสเตรเลียบางฉบับที่ไม่ปรากฏในฐานข้อมูลดังกล่าว ผู้เขียนจึงต้องอ้างอิงสรุปคำพิพากษาเหล่านั้นตามที่ปรากฏในหนังสือและบทความ

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้เขียนได้ทำการวิจัยสนามด้วยการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปรับใช้ BJR ในประเทศไทย เพื่อสอบถามถึงความเห็นเกี่ยวกับการใช้กฎเกณฑ์ดังกล่าว ผู้เขียนได้ใช้ข้อมูลเหล่านี้ประกอบการศึกษาและวิเคราะห์

การเขียนรายงานการศึกษาเป็นไปในเชิงพรรณนา เปรียบเทียบ และวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ เพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะ ตลอดจนแนวทางการปรับใช้ BJR กับกรรมการในสถาบันการเงินของประเทศไทย

5. ขอบเขตของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เน้นศึกษา BJR กรณีของกรรมการในธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และอยู่ภายใต้การควบคุมของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งได้แก่ธนาคารพาณิชย์จำนวน 10 แห่ง¹¹ ดังต่อไปนี้

1. บริษัท ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
2. บริษัท ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
3. บริษัท ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
4. บริษัท ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
5. บริษัท ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)
6. บริษัท ธนาคารซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน)
7. บริษัท ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
8. บริษัท ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
9. บริษัท ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)
10. บริษัท ธนาคารสินเอเซีย จำกัด (มหาชน)

เหตุผลในการเลือกกรณีศึกษาดังกล่าว เนื่องจากธุรกิจธนาคารพาณิชย์เป็นองค์กรธุรกิจที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของส่วนรวมอย่างมาก และเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของ

¹¹ สืบค้นเมื่อวันที่ 14 เมษายน พ.ศ. 2553, จาก www.set.or.th และ www.bot.or.th.

สาธารณชน กล่าวคือ ประชาชนผู้ฝากเงิน และผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ดังนั้น กรรมการในองค์กรดังกล่าวที่จะอยู่ภายใต้การควบคุมและตรวจสอบที่เข้มงวด

โดยศึกษาในประเด็นดังต่อไปนี้

5.1 นิติสัมพันธ์ระหว่างบริษัท ผู้ถือหุ้น และกรรมการในบริษัทมหาชน เพื่อวิเคราะห์ขอบเขตของหน้าที่ และมาตรฐานการใช้ความระมัดระวังของกรรมการในการตัดสินใจทางธุรกิจ รวมทั้งเกณฑ์ในการพิจารณาความรับผิดชอบของกรรมการต่อบริษัทและผู้ถือหุ้นในบริษัทมหาชน

5.2 ศึกษาในเชิงวิเคราะห์เปรียบเทียบหลักกฎหมายของสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลีย โดยเหตุผลที่เลือกสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลีย คือ สหรัฐอเมริกาเป็นต้นแบบและมีการพัฒนา BJR มาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน ออสเตรเลียเป็นประเทศที่ได้นำ BJR มาบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษรและประเทศไทยได้นำเอา BJR ของออสเตรเลียมาเป็นต้นแบบในการยกร่างมาตรา 89/8 ของ พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ

5.3 ความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์ทางภาวะวิสัยในการพิจารณาระดับความระมัดระวังของกรรมการบริษัทในการตัดสินใจทางธุรกิจ

5.4 มาตรฐานการใช้ความระมัดระวังของกรรมการในบริษัทจดทะเบียน และกรรมการในสถาบันการเงิน โดยศึกษาในเชิงเปรียบเทียบระหว่าง พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ กับประกาศ ธปท.

5.5 ความเหมาะสมและเพียงพอของ BJR ตามที่กำหนดใน พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ และ ประกาศ ธปท. โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาในแง่ของการคุ้มครองกรรมการจากความรับผิดชอบ ในกรณีความเสียหายที่เกิดจากการตัดสินใจทางธุรกิจและความคุ้มครองผู้ถือหุ้น

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เน้นศึกษา BJR ที่ใช้บังคับกับกรรมการ¹² ที่มีได้มีสถานะเป็นลูกจ้าง หรือผู้รับจ้างให้คำปรึกษาของบริษัท และการตัดสินใจของกรรมการดังกล่าวเกิดขึ้นในรูปแบบขององค์คณะ (collective decision) เท่านั้น

อย่างไรก็ตาม วิทยานิพนธ์นี้จะกล่าวสั้นๆ ถึงสิทธิของผู้ถือหุ้นในการฟ้องร้องเรียกให้กรรมการต้องรับผิดชอบในกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้นต่อบริษัท โดยจะไม่วิเคราะห์ประเด็นปัญหาในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากเป็นเรื่องนี้ควรได้รับการศึกษาอย่างลึกซึ้งแยกต่างหากออกไป

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 5 บท ดังต่อไปนี้

¹² ในต่างประเทศ BJR ถูกนำมาปรับใช้กับผู้บริหารและพนักงาน และ BJR ที่บัญญัติใน พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ บังคับใช้กับผู้บริหารด้วย.

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึง ความสำคัญและขอบเขตในการศึกษา BJR เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความสำคัญของการศึกษา BJR ในประเทศไทย และทราบขอบเขตที่ชัดเจนของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

บทที่ 2 หน้าที่ของกรรมการในการบริหารจัดการและการกำกับดูแลสถาบันการเงิน กล่าวถึง บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของกรรมการในบริษัทมหาชน รวมถึงความสำคัญลักษณะเฉพาะของธุรกิจสถาบันการเงิน ตลอดจนการกำกับดูแลสถาบันการเงิน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการในบริษัทมหาชน และทราบลักษณะเฉพาะของธุรกิจสถาบันการเงิน รวมถึงแนวความคิดในระบบการกำกับดูแลสถาบันการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย

บทที่ 3 หลักการตัดสินใจทางธุรกิจ (BJR) ในบทนี้จะศึกษา แนวความคิดและการปรับใช้ BJR ในสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และประเทศไทย เพื่อให้เข้าใจถึงที่มาของแนวความคิดและการปรับใช้ BJR ของประเทศดังกล่าว

บทที่ 4 ความเหมาะสมและเพียงพอของ BJR ที่ใช้บังคับกับการตัดสินใจของกรรมการในสถาบันการเงิน บทนี้วิเคราะห์มาตรฐานและความเหมาะสมเพียงพอในการใช้ BJR กับกรรมการในสถาบันการเงินของประเทศไทยตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ และประกาศรพท. โดยเปรียบเทียบกับ BJR ของสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลีย ตลอดจนการวิเคราะห์กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ กล่าวถึงข้อสรุปของการศึกษา BJR และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ BJR เพื่อให้กรรมการในสถาบันการเงินของประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาใช้ประโยชน์ต่อไป

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ความชัดเจนของ BJR ในประเทศไทย ผลของการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์แก่กรรมการในสถาบันการเงินในการใช้ความระมัดระวังของตนในการตัดสินใจทางธุรกิจ ผลของการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์แก่ภาครัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการนำ BJR มาประกอบการพิจารณาความรับผิดชอบของกรรมการอันเกิดจากการตัดสินใจทางธุรกิจ เพื่อให้สามารถรักษาสัมดุลระหว่างการคุ้มครองกรรมการและผู้ถือหุ้นของสถาบันการเงินได้อย่างเป็นธรรม